

Un fel de Švejk

de Daniel Luca

În recenta sa apariție editorială, Gheorghe Secheșan propune cititorului un personaj pitoresc, Marinică. Parcurgerea titlului m-a îndreptat către un roman celebru: *Peripețiile bravului soldat Švejk* de Jaroslav Hašek. Dar nu doar prin titlu se aseamănă, ci și, rămânând la aspectul formal, prin faptul că amândouă sunt neterminată (totuși, cu Marinică există șanse să ne reîntâlnim în viitorul apropiat).

În ceea ce privește conținutul, chiar dacă acțiunea acestor două romane se petrece în epoci diferite, (primul război mondial, respectiv perioada postbelică), atât Švejk, cât și Marinică participă la bătălii (primul la propriu, al doilea pentru o funcție politică mai importantă). Apoi, sub aspect social, atât Švejk, cât și Marinică sunt pe treapta imediat superioară (primul, fiind ordonanță, deasupra soldaților, al doilea – deasupra agricultorilor, fiind brigadier). Totodată, ambele personaje sunt în centrul unor întâmplări imprevizibile și ... delicioase.

Marinică poate fi oricare dintre noi: îndrăgostit, cu aplecare spre alcool și cu năzuința la post mai bun: „Dintr-un om de nimic, un coate-goale, un bețiv neisprăvit, pe care lumea nici măcar nu binevoia să îl salute, Marinică ajunsese, peste noapte, un fel de Dumnezeu (...)”, unul mic, totuși.

Autorul are grijă să îl „îndoctrineze” cu versuri din folclorul nou, care ajung la un moment dat la ... saturație, scop urmărit, de altfel. Abundența de folclor nou își are explicația în munca asiduă de cercetare depusă de către Gheorghe Secheșan. Versurile nu sunt opera sa, iar intervențiile pe text sunt minime.

Folclorul nou este prăbușit de către autor în acest roman în umor (fin ori abrupt), nelipsind nici în momentele cele mai intime: „Miresică, draga mea, / Sărută pe nănașa / Sărut-o cu bucurie / Că ți-a făcut cununie / Cu rod din gospodărie / Ți-a ales nănaș cu minte / Pe cinstitul președinte, / Și ți-a dat mire de soi / Din brigadă de la noi”, „- Cucule, pasăre blândă, / Du-te pe deal și cântă / (...) / Și să-i duci un pic de dor, / Chiar de-aici de pe tractor”.

Iubirea lui Marinică este Marișica, o iubire platonice, nedecarată și neîmplinită. Dar, îngerul său păzitor, spre a-l dezbăra pe Marinică de necredință și a-l aduce pe calea Domnului, completează cu îngerita Marișicăi pentru unirea celor doi. Complot neizbutit, având ca efect pervertirea îngerului, care ajunge să declame la tot pasul versuri din folclorul nou.

Gheorghe Secheșan,
Nemaipomenitele întâmplări ale
vajnicului brigadier Marinică ,
Editura Brumar, Timișoara, 2014

Autorul ia în derâdere lumea zugrăvită în acest folclor prin comparație cu cruda realitate. Tractorul, de pildă, („Din scaun de la tractor / De dor scap și nu mai mor”) este doar o căruță [„în plus (...) era (...) murdară și

putea atât de tare (...)].

Pe de altă parte, bucatele tradiționale („rasol de chefal, languste, homari, scoici, mici caracatițe”) și băuturile neaoșe („Cockteail Brandy, Coctail Chicago, Cockteail Derby”) erau nelipsite de la ospetele prilejuite de sosirea mai-marilor vremii.

Costel Simedrea jonglează cu teme precum scurgerea timpului („Nu noi îmbătrânim, doar timpul trece” – păstrarea ființei în toial vitregiilor de azi constituie o adevărată provocare), credința ori pierderea credinței („Și, tot mai rar, mai stins, îngerul se-arată / Sufletului nostru împovărat și trist”).

Marinică este un personaj tragi-comic, o victimă în angrenajul manipulator, prea mic pentru un război atât de mare, salvarea sa fiind, totuși, folclorul nou, care, după cum se arată în text, „părea bun la toate, ca un fel de acoperământ gros, o învelitoare sub care puteai ascunde orice, dar mai cu seamă, adevărul”. Pe de altă parte, însă, tocmai acest folclor ajunge să-i împiedice avansarea, prin recitarea unor stihuri potrivite la momente nepotrivite.

Situațiile aparent banale prezentate în acest volum capătă proporții hiperbolice, creând o senzație de râsu'-plănsu' de la început și până la sfârșit. Sfârșit care nu îl mai are drept protagonist pe Marinică, ci pe poetul Lovrin Căcău, într-un fel de palidă consolare ori răzbunare a realității pe cei care o falsifică: „Cu prohabul desfăcut, cu pantalonii în vine, Lovrin se prăbuși peste grămada de bălegar, care făcu plici”.

Final care, totodată, îl găsește pe Marinică mai ... precaut: „nu se repezi (la răs), căci sufla acum și în țuica rece” și care pare a-l găsi acum mai pregătit în a înfrunta noi și noi provocări...

Artea de față surprinde cu umor aspecte din viața de dinainte de 1989, o perioadă zbuciumată a istoriei noastre, care a lăsat urme adânci în trăitorii acestia și care nu trebuie, nicidecum, uitată. Iar inserțiunea unor elemente de fantastic ori a unor fragmente din *Kamasutra* sau *Despre îngeri* (de Andrei Pleșu) în text nu fac decât să întărească absurdul unor împrejurări.